

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПІДТРИМКИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ЩОДО ВИБОРУ ВНЗ АБІТУРІЄНТАМИ ТА СТУДЕНТАМИ

У роботі досліджуються інформаційні системи (ІС) з функціоналом підтримки прийняття рішення щодо вибору вищих навчальних закладів (ВНЗ). Аналізуючи існуючі системи з точки зору критеріїв, визначених у Берлінських принципах ранжирування ВНЗ та критеріїв, в основу яких покладена презентативність результатів рейтингу та ступінь орієнтованості на інтереси користувача, можна виділити два види таких систем. Перший – системи, котрі не орієнтуються на потреби конкретного користувача, та другий – системи з орієнтацією на кожного користувача.

Зважаючи на те, що другий вид систем більш відповідає концепції систем підтримки прийняття рішень (СППР), адже враховує вподобання користувачів та пропонує рішення на їх основі, далі розглядатиметься саме цей вид систем.

Системи рейтингування ВНЗ, що найбільш повно відповідають концепції СППР: U-Multirank, QS та LinkedIn. Перед побудовою рейтингу ці системи надають можливість користувачу персоналізувати його за рахунок відповіді на ряд питань або встановлення вагових коефіцієнтів критеріям, що враховуються при ранжуванні.

Аналіз дозволяє виділити сильні та слабкі сторони цих ІС. Однією з сильних сторін систем, що розглядаються, є те, що всі вони частково (QS, U-Multirank) або повністю (LinkedIn) враховують вихідні дані, незалежні від ВНЗ. QS та U-Multirank проводять анкетування студентів, вчених, роботодавців, використовують дані наукометричних баз, а LinkedIn використовує власну базу даних випускників та роботодавців, що дозволяє бути повністю незалежним від ВНЗ.

Система рейтингування ВНЗ QS Mobile App орієнтована на абітурієнтів та студентів, має велику кількість індикаторів, представлена у вигляді веб-додатку та мобільного додатку. Сильною стороною системи QS є можливість персоналізувати рейтинг за допомогою встановлення вагових коефіцієнтів кільком статичним критеріям та додаванням кількох власних зі списку доступних. Проте, це доступно лише у мобільному додатку. У веб-додатку є можливість проводити лише попередню фільтрацію ВНЗ, що беруть участь у рейтингу, що не повною мірою враховується безпосередньо у процесі побудови рейтингу.

Система U-Multirank орієнтована на абітурієнтів, студентів, вчених, адміністрацію ВНЗ, грантодавців, представлена у вигляді веб-додатку. Сильною стороною системи є те, що надається можливість персоналізувати побудову рейтингу за рахунок уточнюючих питань, які звужують кінцевий набір ВНЗ у рейтингу. Відповідаючи на запропоновані системою питання та використовуючи додаткові фільтри, наприклад, за країнами, результат ранжирування ВНЗ найбільш точно відповідає задачам та меті користувача. Важливою особливістю системи U-Multirank є також те, що вона має інструментарій для порівняння декількох ВНЗ за критеріями, які враховуються у побудові рейтингу. Можливості встановлювати власні вагові коефіцієнти критеріям у системи немає.

Система LinkedIn орієнтована більш за все на абітурієнтів та відрізняється від інших тим, що відображає ймовірність отримати абітурієнтом бажану професію у бажаній компанії, якщо він вступить до одного з ВНЗ, що приймають участь у рейтингу. Таким чином, система пропонує вже складені рейтинги для кількох спеціальностей у декількох країнах та надає можливість персоналізувати рейтинг шляхом відповіді на питання, пов'язані з бажаною професією, компанією, країною проживання. Система не надає можливості встановлювати власні вагові коефіцієнти та порівнювати ВНЗ, проте, методологія та підхід до побудови рейтингу відповідає потребам кожного конкретного користувача.

Отже, визначивши найбільш важливі та характерні функції систем рейтингування ВНЗ як СППР можна застосувати їх для проектування та побудови більш сучасних систем з врахуванням сильних сторін, що надають визначені функції.